Lietas Nr. C24085816
Lietas arhīva Nr. C-0858-16/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2016. gada 7. martā

Ogres rajona tiesas tiesnesis A.Naglis rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Aprakstošā daļa

[1] 2016. gada 29. janvārī Ogres rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012. gadā dzimusi pušu kopīgā meita, taču kopš meitas piedzimšanas Atbildētājs par meitu neizrāda interesi un nepalīdz uzturēt.

Norāda, ka mediācija pirms vēršanās tiesā netika izmantota, kā arī nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

[1.2] Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītājas labā uzturlīdzekļus meitas uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet sasniedzot 7 gadu vecumu, 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērns spēs pats sevi apgādāt, samaksu veicot Prasītājas kontā Nr./konts/.

[1.3] Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 179.panta pirmo un otro daļu, Ministru kabineta 15.01.2013. noteikumiem Nr.37.

[2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu Atbildētājam 2016. gada 3. februārī ierakstītā pasta sūtījumā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums, kurā noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu sniegšanai līdz 2016. gada 18. februārim (lietas 12.lapa). Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrajā daļā noteiktajam Atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka Atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus vai iebildumus par prasību nav iesniedzis, kā arī nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tā kā puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē un tiesa nav uzskatījusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, 2016. gada 25.februārī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2016. gada 7. martā (lietas 13.-14.lapa).

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējusi prasības pieteikumā norādītos argumentus un iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst maza apmēra prasību par pamatotu un apmierināmu pilnībā.

[4.1] Prasības pieteikumam pievienotā dzimšanas apliecības kopija (lietas 10.lapa) un izdruka no Personu datu pārlūka (lapas 11.lapa) apliecina, ka Prasītāja un Atbildētājs ir 2012. gada 28. oktobrī dzimušās nepilngadīgās /pers. C/ (turpmāk tekstā – Bērns) vecāki.

[4.2] Civillikuma 177.panta pirmā daļa noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta otro un trešo daļu vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 178.panta otro daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.panta pirmo daļu puses savas tiesības realizē sacīkstes formā. Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Atbilstoši Civillikuma 1838.pantā noteiktajam, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā norādītos apstākļus par to, ka Atbildētājs nepalīdz Prasītājai uzturēt Bērnu.

[4.3] Civillikuma 179.panta pirmā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli.

[4.4] Savukārt saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts noteic katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā - katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu

vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros, sākot ar 2016.gada 1.janvāri, ir 370,00 euro.

Tiesa konstatē, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus Bērna uzturēšanai apmērā, kas nepārsniedz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kura maksāšanas pienākumu nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un Bērna vajadzības.

Pamatojoties uz augstāk minēto, tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus Bērna uzturam 92,50 EUR apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz Bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

[4.5] Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr.SKC-556)*, piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – 2016.gada 29. janvāra, jo ar prasības celšanas brīdi Prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz Bērna pilngadības sasniegšanai, nevis līdz brīdim, kad bērns spēs pats sevi apgādāt, kā to prasības pieteikumā ir lūgusi Prasītāja, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 71. un 72.pantu pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas, bērnam pašam ir tiesības iesniegt prasību tiesā par uzturlīdzekļu piedziņu.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmo daļu par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā prasības summa par uzturlīdzekļu piedziņu ir 1110,00 EUR.

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkts noteic, ka prasībās līdz 2134 euro, maksājama valsts nodeva 15 % no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 euro.

Ņemot vērā minēto, izskatāmajā lietā maksājama valsts nodeva 166,50 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā Prasītāja saskaņā ar likumu ir atbrīvota no tiesāšanās izdevumu samaksas, no Atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 166,50 EUR apmērā, kā arī par labu Tiesu administrācijai piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,28 EUR (lietas 2.lapa) apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta noteikumiem Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{27}panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 190.pantu, 193.pantu, 195.pantu, 197.pantu, 204.^{1}pantu, 250.^{25}pantu, 250.^{27}pantu tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 92,50 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016. gada 29. janvāra līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un no 7 gadu vecuma sasniegšanas ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai. Uzturlīdzekļu maksājumi veicami /pers. A/ kontā Nr./konts/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 166,50 EUR (viens simts sešdesmit seši eiro un 50 centi) apmērā. Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: 09112 Nodeva par darbību veikšanu tiesu iestādēs C24085816.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 EUR (seši eiro un 28 centi) apmērā. Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi C24085816.

Maksājuma dokumenti par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu nekavējoties iesniedzami personīgi vai nosūtot pa pastu Ogres rajona tiesas kancelejā, Ogrē, Brīvības ielā 6, 3.stāvā, 301.kabinetā, norādot lietas numuru.

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sagatavošanas dienas (2016. gada 7. marta), iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnesis A. Naglis